

**Zpráva o plánu koncepčního rozvoje výzkumu
Národohospodářské fakulty Vysoké školy ekonomické v Praze
financovaného z prostředků RVO**

Fakulta	Národohospodářská
Akademické období	2022 - 2023

V oblasti vědní politiky na rok 2023 si Národohospodářská fakulta VŠE v Praze (dále jen NF VŠE) v souladu s celoškolskou koncepcí stanovuje zejména následující základní priority:

- výrazně posílit mezinárodní dimenzi výzkumné činnosti fakulty,
- implementovat principy Metodiky 17+,
- posilovat excelenci v publikační činnosti fakulty,
- rozvíjet výzkumnou stránku doktorských studijních programů,
- vytvářet podmínky pro kvalifikační růst akademických pracovníků,
- zvýšit kvalitu lidských zdrojů v oblasti vědecko-výzkumné činnosti,
- usilovat o rozvoj aplikovaného a smluvního výzkumu,
- podporovat mezifakultní spolupráci v oblasti excelentní výzkumné činnosti.

Dokument je zprávou o průběhu rozvoje vědy a výzkumu za rok 2022 a zároveň obsahuje i rámcový nástin plánovaných činností na NF VŠE pro rok 2023. Zpráva o plánu koncepčního rozvoje výzkumu je každoročně zpracovávána fakultou především na základě interních dat, které poskytují jednotlivé katedry a pracoviště.

Zpráva o plánu koncepčního rozvoje výzkumu NF VŠE navazuje na zprávy z let 2012–2022 a je tedy v obdobné struktuře a formátu nastaveném na počátku tohoto období:

- 1) Zaměření pracovišť NF VŠE a organizace vědecké a výzkumné činnosti.
- 2) Vědecká a výzkumná činnost NF VŠE:
  - grantové a výzkumné projekty,
  - významné konference,
  - publikační činnost.
- 3) Závěr.

1. Zaměření pracovišť NF VŠE a organizace vědecké a výzkumné činnosti

Věda a výzkum na NF VŠE v Praze se věnují následujícím oblastem:

- ekonomie,
- hospodářská politika,
- hospodářské dějiny,
- regionální studia,
- filosofie,
- právní vědy.

Fakultní pracoviště napomáhají uplatnění výsledků vlastní badatelské práce, rozvíjejí vědeckou výchovu, popularizují vědu a její výsledky ve společnosti. Katedry vedle teoretické vědecké činnosti aplikují nové objevy a poznatky do praxe a vytvářejí předpoklady pro růst konkurenceschopnosti české ekonomiky. Poskytují expertizy státní správě a místním samosprávám. Hlavními partnery NF VŠE jsou i nadále vysoké školy, vědecké a výzkumné instituce, vývojová pracoviště podnikatelské sféry i instituce veřejné správy v ČR i v zahraničí. Vědeckou a výzkumnou činnost realizují katedry a další pracoviště. Koordinují je děkan společně s proděkanem pro vědu.

Zaměření jednotlivých pracovišť:

Katedra ekonomie (KEKE) se jako každoročně zaměřila na praktické využívání ekonomické teorie či experimentální ekonomie v konkrétních oblastech ekonomické praxe (na trzích aktiv, v rámci formování očekávání ekonomických subjektů aj.). Někteří členové katedry intenzivně spolupracují s IISES na přípravě a publikaci International Journal of Economic Sciences, který je indexován v databázi WoS.

Výzkum byl i nadále koncentrován zejména do oblasti institucionální, experimentální a behaviorální ekonomie, KEKE je pracovištěm, na kterém jsou kontinuálně a pravidelně řešeny granty GA ČR. Publikační činnost udržela kvalitu a kvantitu, když členové katedry publikovali 10 článků v impaktovaných časopisech, z toho 2 v prvním kvartilu podle AIS, dále 4 články v časopisech s indexací Scopus a řadu dalších publikací v podobě monografií, výzkumných a hodnotících zpráv, článků v recenzovaných časopisech a ve sbornících z konferencí indexovaných na WoS či ve Scopus. Z oblasti pedagogické a vzdělávací nelze opomenout, že KEKE zajišťuje téměř 50 % výuky celé NF (měřeno dle pedagogických výkonů), za zmínku jistě stojí i spoluorganizace pravidelných semestrálních celofakultních odborných seminářů pro domácí i zahraniční výzkumníky (Research Seminar Series in Economics).

Součástí KEKE je i specializované pracoviště Laboratoř experimentální ekonomie (dále jen LEE), založené již v roce 2009, které i v roce 2022 poskytovalo nástroje pro provádění ekonomických experimentů nejen pro potřeby NF VŠE, ale i pro jiné VŠ.

Katedra hospodářské a sociální politiky (KHP) zkoumá fiskální politiku, měnovou politiku a dluhové aspekty zemí EU v souvislosti s aplikovanou hospodářskou politikou. Další výzkum se zaměřuje na základní tendence ve vývoji sociální politiky v letech 2000 - 2022 v ČR, EU a dalších vyspělých zemích. V roce 2022 byly hlavním výzkumným směrem ekonomické aspekty pandemie COVID-19 v zemích EU a ekonomická teorie bezpečnosti. V roce 2023 bude výzkum zaměřen na hospodářskou politiku v oblasti zdravotnictví a na transformaci sociálních služeb.

Katedra hospodářských dějin (KHD) se nadále zaměřuje na výzkum hospodářských, politických a sociálních dějin Československa, respektive České republiky, střední a východní Evropy, Velké Británie a jejího impéria, Spojených států amerických, Dálného východu, Japonska a Číny a – obecně – na výzkum interkontinentálních (i vnitrokontinentálních) politických, ekonomických, sociálních a intelektuálních transferů včetně technologických a technických transferů zejména ve 20. století. Dále pak na problematiku evropské integrace, analýzu vybraných problémů z dějin dopravy, komunikace a cestování či dějin peněz a finančních a dalších ekonomických institucí. Rovněž zkoumá metodologii hospodářských, sociálních a politických dějin a dějiny mezinárodních vztahů. Ve výuce jsou postupně zohledňovány výsledky dosavadního bádání realizovaného v rámci katedry.

Katedra práva (KAPR) se zaměřuje v rámci své vědeckovýzkumné činnosti i nadále na oblast veřejné správy a její modernizaci (zejména e-Government, spisovou službu, elektronizaci a modernizaci veřejné správy, důvěryhodnost a autenticitu elektronických dokumentů a ochranu osobních údajů) a dále nově na oblast znalecké činnosti, která v současnosti doznává zásadních legislativních změn. V oblasti soukromoprávní zkoumá vybrané instituty soukromého práva a jejich ekonomické aspekty. Katedra dále plánuje rozšíření vědecko-výzkumné činnosti na oblast zdravotnického práva, a to zejména pokud jde o specifické odpovědnostní vztahy.

Katedra regionálních studií (KREG) se zabývá teorií i praxí týkající se především aktuálních problémů hospodaření a financování veřejné správy. Výzkum se zaměřuje na problematiku lokalizace na národní i regionální úrovni, konkurenceschopností regionů, či ekonomické a sociální kontexty regionálního rozvoje. Otázky jsou řešeny v místním, regionálním, národním

i mezinárodním rozměru. Souvisejí s mezinárodními integračními procesy, s multiplikačními efekty a vnitřními a vnějšími ekonomickými vazbami regionů a sídel z hlediska jejich vývojových možností. V současné době je pozornost soustředěna na řešení projektu GA ČR a nově také mezinárodního projektu smluvního výzkumu pro potřeby Evropské komise a českého Ministerstva pro místní rozvoj, který se týká problematiky spravedlivé transformace v českých uhelných regionech.

Katedra filosofie (KAFE) se zaměřuje na rozvíjení teorie spontánního řádu a filosofických koncepcí etiky (včetně tzv. „Computer Ethics“), na aplikace ontologie v umělé inteligenci, na zpracování odkazů skotského osvícenství, též na reflexi filosofických aspektů estetiky a dějin umění a otázek filosofie společnosti, politiky a dějin včetně aktuální teorie kolapsů; výzkumná činnost pokrývá i oblast dějin filosofie, teorie vědy, filosofických základů matematiky a filosofické legitimacy libertariánského paternalismu; v souvislosti s výukou nového předmětu se věnuje hlubší pozornost filosofické problematice války. Katedra filosofie rovněž spravuje časopis E-LOGOS – Electronic Journal for Philosophy, který je uváděn v databázích RVVI, ERIH Plus, EconPapers, IDEAS RePEc atd.

Středisko regionálních a správních věd (SRSV) je výzkumnou platformou pro oblasti ekonomie, regionálního rozvoje, evropské integrace a veřejné správy. Středisko regionálních a správních věd se zaměřuje na základní i aplikovaný výzkum, přičemž klíčovým tématem je socioekonomický vývoj územních celků všech úrovní, evaluace dopadů implementace administrativních nástrojů na územní celek i dílčí aspekty jeho rozvoje, a stejně tak i dopady přírodních jevů a externích šoků, včetně pandemie Covid-19. SRSV se rovněž podílí na tvorbě koncepcí politik zaměřených na stimulaci regionálních a místních ekonomik v rámci spolupráce s regionálními, národními i evropskými institucemi.

Laboratoř experimentální ekonomie (LEE) tradičně umožňuje experimentální výzkum zainteresovaným výzkumníkům i studentům z ostatních fakult VŠE, FSV UK a CERGE-EI, Kromě toho umožňuje LEE výuku řady předmětů (AKM I, AKM II, Behavioral Finance, Introduction to STATA, a částečně Behavioral Economics), a spolupracuje na mezinárodní úrovni s Max Planck Institute for Social Law and Social Policy v Mnichově, University of Vienna, RWTH Aachen, King's College London, University of Alabama a Ekonomickou univerzitou v Bratislavě. Laboratoř využívají studenti, kteří potřebují používat ekonomický software Stata – při studiu nebo při řešení experimentálních závěrečných prací. Svou činností bude nadále podporovat aktivity Katedry ekonomie, prostory laboratoře jsou nadále otevřeny také výzkumníkům jiných institucí.

2. Vědecká a výzkumná činnost NF VŠE

Postupným zkvalitňováním a zintenzivňováním vědeckého a výzkumného procesu má být zvýšený počet publikovaných vědeckých monografií, impaktovaných, resp. recenzovaných časopiseckých studií s vyšší účastí v mezinárodním vědeckém a výzkumném procesu, zejména vzhledem k implementaci Metodiky 17+. Sekundárně by se tyto činnosti potom měly projevit na zvýšení počtu profesorů, docentů a eventuálně absolventů doktorského studia.

Vlastní hodnocení se soustředí na následující body:

- grantové a výzkumné projekty,
- významné konference,
- publikační činnost.

- **Grantové a výzkumné projekty – realizace 2022**

Jedním z významných nástrojů k dosažení dalšího rozvoje vědy a výzkumu je podávání výzkumných projektů do domácích i zahraničních grantových agentur. Od roku 2014 většina kateder pravidelně předkládá žádost o projekt u významné grantové organizace. V roce 2022 řešila NF VŠE 3 granty z GA ČR.

KEKE v roce 2022 získala devět projektů Interní grantové soutěže (IGS) a jeden projekt IGA/A. Na katedře byl řešen projekt GA ČR 22-00496S (Kulturní zázemí, výsledky na trhu práce a výkon firem - doc. Berggren) a jeden grant Hlávkovy nadace (Dr. Potužák). V rámci aplikovaného výzkumu byla katedra řešitelem projektu Aktualizace strategického plánu obce Kamenice na období 2022–2027.

KHP řešila v roce 2022 celkem čtyři projekty v rámci IGS (doc. Loužek, doc. Ševčík, Dr. Bednář, Dr. Barák).

KHD získala v roce 2022 jeden grant v rámci IGS. Členové KHD (prof. Kovář, Ing. Chalupecký, dr. Johnson) pokračovali v řešení dvou externích grantů u nadace „Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových“ a vybraní členové KHD byli v roce 2022 zapojeni do pokračování výzkumu financovaného z externích finančních zdrojů „Vývoj těžby a obchodu s hnědým uhlím v českých zemích (Československu, České republice) od druhé poloviny 19. století do současnosti“. Vybraní členové katedry se také účastnili workshopů v rámci projektu OP VVV ESF „Zvýšení kvality studentské grantové soutěže na VŠE v Praze“.

KAPR řešila v roce 2022 jeden projekt IGS.

KREG byla v roce 2022 hlavním řešitelem projektu GA ČR s názvem „Odolnost venkova v kontextu trendů digitální propasti mezi městy a venkovem“ (období realizace 2020-2022, prodlouženo do 6/2023), a od prosince 2022 také spoluřešitelem projektu smluvního výzkumu pro potřeby Evropské komise (tj. Support to the Implementation of the Just Transition in the Czech Republic, RFS ID: REFORM/SC2022/116; Framework Contract Procedure: REFORM/2021/OP/0006 Lot 1). Členové KREG v roce 2022 řešili dva projekty IGS VŠE a jeden projekt IGA/A.

KAFE participovala v roce 2022 na řešení projektu GA ČR „Fokusovaná kategorizační síla webových ontologií“, spoluřešitel Dr. Vacura (hlavní řešitel prof. Svátek z FIS VŠE). V roce 2022 proběhl v souladu s plánem další rok řešení projektu GA ČR č. 20-06678S („Perspektivy paternalismu v demokratické společnosti: lekce z behaviorálních věd pro politickou filosofii“; řešitel Dr. Špecián).

SRSV – podalo v roce 2022 jeden grantový návrh projektu do GA ČR na téma Ekonomický vývoj Evropy v kontextu vnějších šoků, návrh však nebyl přijat k financování.

V oblasti plnění grantových a výzkumných úkolů byly na fakultě počátkem roku 2022 podány čtyři žádosti o GA ČR.

- **Grantové a výzkumné projekty – plán 2023**

Předpokládá se, že v roce 2023 NF VŠE podá nejméně tři žádosti o projekty GA ČR, jeden projekt TA ČR, a rovněž je zvažováno podání projektu do výzvy Horizon Widening (mezikatedrální kooperace v rámci fakulty a dále dva zahraniční partneři). Rovněž na jaře 2023

bude podán projekt posilující kooperaci výzkumných i aplikovaných pracovišť v rámci ERASMUS+ 2023 KA220 VET.

Další plánované aktivity:

KEKE – na období 2022-2024 získal doc. Berggren grant GA ČR 22-00496S (Kulturní zázemí, výsledky na trhu práce a výkon firem. Dr. Špeciánová plánuje podání GA ČR Postdoctoral International Fellowship Outgoing grant. V různých nových složeních řešitelských týmů bude požádáno o granty nové, zejména je plánováno podání projektů aplikovaného výzkumu na MPO v roli spoluřešitelů. Dále budou předloženy projekty IGS.

KHP předloží 3 nové projekty IGS. Bude pokračovat v řešení 1 pokračujícího projektu. Rovněž připraví jeden projekt do GA ČR.

KHD předloží jeden návrh v rámci IGS a jeden návrh projektu GA ČR. Členové KHD (prof. Kovář, Ing. Chalupecký, dr. Johnson) budou pokračovat v řešení dvou externích grantů u nadace „Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových“. Vybraní členové KHD budou dále zapojeni do výzkumu financovaného z externích finančních zdrojů „Vývoj těžby a obchodu s hnědým uhlím v českých zemích (Československu, České republice) od druhé poloviny 19. století do současnosti“.

KREG - v září roku 2022 byl podán projekt TA ČR (program Prostředí pro život) s názvem Udržitelné investice v městském prostředí. Posuzování realizace adaptačních opatření na budovách, který by měl být řešen od dubna 2023. V současné chvíli se očekává vydání rozhodnutí o podpořených projektech (nejpozději do konce března 2023). Projekt je naplánován na 2 roky a KREG by působila v roli hlavního řešitele. V roce 2023 bude dále probíhat smluvní výzkum: Evropská komise „Podpora implementace Fondu pro spravedlivou transformaci“ (2023-2024). pod vedením prof. Martina Pěluchy, pozice KREG: senior expert (konsorcium: Frankfurt School of Finance & Management, Vysoká škola ekonomická v Praze, BeePartner a.s., a České vysoké učení technické v Praze). Během března bude dokončena příprava návrhu projektu v rámci programu Erasmus+, konkrétně pak výzvy Cooperation partnerships in vocational education and training, který připravuje KREG coby hlavní řešitel ve spolupráci s italskou agenturou Exeolab. Projekt bude podán do konce března. Dále se připravuje podání návrhu projektu do programu Horizon Widening Twinning. Návrh by měl být hotov do září 2023. Členové KREG jsou též připraveni podat 3 projekty IGS VŠE.

KAPR podá jeden návrh do IGS.

KAFE bude v roce 2023 pokračovat v řešení projektu GA ČR 20-06678S; řešitel Dr. Špecián. V rámci řešení grantu VŠE IGS F5/2/2023 bude pořádat mezinárodní konferenci "Demokracie v digitálním věku: interdisciplinární perspektivy".

Obecně lze konstatovat stále nižší zájem o aplikovaný výzkum, kdy na rok 2023 je plánován prozatím jeden velký projekt smluvního výzkumu v realizaci. Řada požadavků ze strany veřejného sektoru je však předkládána operativně během roku, a proto se obtížně plánuje.

- **Významné konference 2022 a předpoklad na rok 2023**

KEKE v červnu 2022 spolupořádala mezinárodní konferenci „16th Economics & Finance Conference, Prague“ a někteří členové KEKE se podílí na přípravě a realizaci mezinárodní

konference International Conference on Economics, Finance and Business, Prague 2023, (indexované na WoS – CPCI), která je pořádána ve spolupráci s ESCP Business School Paris. Členové KEKE se v roce 2022 zúčastnili 17-ti významných zahraničních konferencí s mezinárodní účastí. Pro rok 2023 je plánována účast některých členů KEKE mj. na Annual Conference of The European Society for the History of Economic Thought, dále např. na European Public Choice Society conference, Hannover, nebo na významném Southern Economic Association workshop, New Orleans.

KHP uspořádala 3 odborné workshopy. Členové katedry se zúčastnili (z velké míry on-line způsobem) mnoha domácích a zahraničních konferencí. V roce 2022 katedra uspořádala 4. mezinárodní konferenci Sociální politika 2022 a v roce 2023 plánuje katedra uspořádat již 5. konferenci věnovanou sociální politice.

KHD realizovala 14 účastí (formou příspěvku) členů i doktorandů na domácích konferencích a workshopech (např. v Praze, v Českých Budějovicích, v Ústí nad Labem) a 3 aktivní účasti na zahraniční konferenci/workshopu (na Slovensku, v Maďarsku). I v roce 2023 členové a doktorandi KHD plánují organizaci a účast na odborných workshopech, domácích a zahraničních konferencích (např. ve Francii, ve Spojeném království).

KAFE v roce 2022 uspořádala v rámci projektu IGS č.25/2022 konferenci „Válka ve filosoficko-ekonomických souvislostech“; stejnojmenný sborník příspěvků z této konference byl vydán v témž roce v nakladatelství Oeconomica. V roce 2022 realizovala katedra 4 účasti na mezinárodních konferencích/workshopech s přednesenými příspěvky a jednu účast na konferenci domácí. V roce 2023 katedra uspořádá mezinárodní konferenci „Demokracie v digitálním věku: interdisciplinární perspektivy“ (projekt IGS č.2/2023) a její členové plánují účast na 2 mezinárodních konferencích.

KAPR v roce 2022 realizovala tři účasti na domácích konferencích.

KREG v roce 2022 spolupořádala 7. ročník studentské vědecké konference o ekonomice v měřítku města nebo regionu MĚ100, Praha. KREG vysílala své členy na další významná odborná setkání a mezinárodní konference jako např. konference s názvem Zlepšování energetické výkonnosti budov: ekologická, ekonomická a sociální výzva pro Evropu, Velvyslanectví Francie v České republice a Francouzsko-česká obchodní komora, Praha, Česká republika, 21.4.2022, Open Scientific Conference in Rome, Řím, Itálie, 29.–31. srpna 2022, 24. konference ISSS. Praha: Triada, Hradec Králové, ČR, 16. 5. 2022 - 17. 5. 2022, či již výše zmíněná konference pořádaná KREG Mě100. V listopadu/prosinci 2023 bude KREG opět spolupořádat již 8. ročník studentské vědecké konference o ekonomice v měřítku města nebo regionu MĚ100. Jednotliví členové KREG se budou i v roce 2023 aktivně účastnit významných domácích i mezinárodních konferencí (např. XXV. kolokvium Mezinárodní kolokvium o regionálních vědách. Brno: Masarykova univerzita, Mě100, Konference k financování udržitelnosti a cirkulární ekonomiky, Ministerstvo průmyslu a obchodu, České Budějovice; 2023 RSA Annual Conference Transforming Regions: Policies and Planning for People and Places, Lublaň, Slovinsko a další).

SRSV plánuje podat nový projektový návrh do GA ČR s názvem Ekonomický vývoj Evropy v kontextu vnějších šoků: význam pro teorii a praxi.

- **Publikační činnost v roce 2022**

V tomto bodě zprávy jsou evidovány pouze monografie a publikace v periodikách evidovaných v databázích WoS, Scopus a ERIH. Hlavním důvodem je skutečnost, že MŠMT v současnosti hodnotí vědecké činnosti vysokých škol a fakult především skrze tyto publikační aktivity.

Na rozdíl od předchozích bodů jsou publikace uváděny pouze souhrnnými čísly, protože podrobné údaje jsou každému k dispozici ve školní databázi. Stav databáze VŠE (PCVSE), ze které tato zpráva vychází, je k 16. 3. 2023.

KEKE publikovala 10 článků s nenulovým impakt faktorem, z toho 3 články ve čtvrtém kvartilu (Q4), 2 články v Q3, 3 články v Q2 a 2 články v Q1. Dále byla publikována jedna knižní monografie, 6 recenzovaných článků, čtyři články v databázi Scopus a řada oponovaných výzkumných zpráv, working papers a příspěvků ve sbornících z mezinárodních konferencí. Další články a kapitola v monografii jsou právě v recenzním řízení.

KHP publikovala mimo jiné 8 článků s impakt faktorem (z toho 1x v Q2 a 1x v Q3), 3 články ve Scopus a 3 recenzované články.

KHD se autorsky podílela na vydání sedmi monografií, z toho jedné zahraniční, dále publikovala pět článků v impaktovaném periodiku evidovaném na WoS (1x Q2 a 4x Q4) a pět v recenzovaných časopisech.

V soutěži „ESOP – Excelentní Studentské Odborné Práce“ a v „Soutěži o cenu děkana NF VŠE“ uspěli studenti vedení členy KHD, konkrétně Bc. Matouš Drulák s bakalářskou prací „Analýza dopadů politiky zaměstnanosti federální vlády USA v 60. letech 20. století“, Bc. Jakub Křížek s bakalářskou prací „Vývoj ovocnářství v Československu ve dvacátých letech 20. století z pohledu národního hospodářství“, Bc. Jan Vondra s bakalářskou prací „Vývoj československého textilního průmyslu v období 1918-1928 se zaměřením na průmysl bavlnářský a lnářský“ a Bc. Zuzana Drgová s bakalářskou prací „Hospodársky vývoj Slovenského štátu v rokoch 1939–1945“.

KREG publikovala v roce 2022 dva články v časopisech, které jsou evidovány v databázi WoS – Journal Citation Reports s přiděleným nenulovým IF (Politická ekonomie), 2 příspěvky v monografiích a 6 příspěvků ve sbornících z mezinárodních konferencí. Další významné množství publikací se právě nachází v různých fázích recenzního řízení a publikace těchto příspěvků (především příspěvky s vazbou na řešený projekt GA ČR, např. v časopisech European Planning Studies nebo European Countryside) se předpokládá v roce 2023. Publikační činnost bude i nadále probíhat ve vazbě na činnost projektovou.

KAFE publikovala v roce 2022 kromě 1 monografie vydané v zahraničí (Routledge) 2 články evidované v databázi WoS, 1 článek v databázi Scopus a 3 příspěvky ve sbornících z konference s mezinárodní účastí.

KAPR publikovala dva recenzované články a dva příspěvky ve sbornících s mezinárodní účastí.

Vedle pedagogických pracovníků úspěšně publikují také doktorandi.

3. Závěr

Jako klíčový úkol, před kterým fakulta v příštích letech stojí, je maximálně přizpůsobit své vědecko-výzkumné aktivity ke kritériím hodnocení prostřednictvím Metodiky 17+, která bere v potaz v modulu M2 (bibliometrická analýza) především publikace v prvním a druhém kvartilu (Q1 a Q2) odborných periodik evidovaných na WoS podle AIS.

Zpracovaná SWOT analýza (viz příloha) by měla poskytnout podklad pro další směřování vědy a výzkumu, upřesnění priorit dalšího rozvoje a stanovení možných způsobů řešení slabých stránek, které omezují potenciál fakulty.

Základem vědeckých výstupů jsou kvalitní lidské zdroje, tedy akademičtí pracovníci, kteří mají potřebné know-how, čas, motivaci a prostředky věnovat se excelentnímu výzkumu.

Jejich získání a motivace by mělo být prioritou NF v oblasti VaV:

1. Získat se dají buď z vlastních zdrojů, tedy péčí o nadané studenty, nebo z externích zdrojů.

- a. Péče o nadané studenty a jejich zapojení bohužel zatím v excelentní výzkum ústí pouze zřídka, což je ovlivněno vícero faktory. Mezinárodní mobilita studentů a jejich stáže na prestižních univerzitách mohou jejich kvalitě výrazně pomoci.
- b. Z externích zdrojů se dají získat pomocí mezinárodních výběrových řízení, která jsou nákladná a složitá na organizaci. Úspěch těchto řízení určuje do velké míry mezinárodní pověst hlavních postav instituce, spolu s jejich zkušenostmi a sítí kontaktů (viz dobré dosavadní zkušenosti s tímto přístupem na KEKE).
- c. Alternativně se dají získat na dobu určitou jako vědečtí hostující profesori nebo post-doci (bez povinnosti učit), což je nicméně podmíněno jejich motivací (finanční odměnou nebo osobním rozvojem).

2. Motivace se skládá převážně z dostatečného platového ohodnocení, osobního rozvoje, kvalitního pracovního kolektivu dalších vědeckých pracovníků a studentů, možnosti vlastního výběru témat výzkumu, administrativní podpory instituce a dostatku času.

- a. Pro přilákání a udržení excelentních vědeckých pracovníků je nutné v současné době zajistit externí podporu pro dorovnání platu na evropskou/světovou úroveň, což je možné ze soukromých, nadačních nebo grantových zdrojů. Grantové zdroje jsou nejčastější volbou, mohou ale zabrat svou administrativou významnou část času řešitele a neřeší dlouhodobou perspektivu udržení pracovníka na instituci.
- b. Pracovní kolektiv je složité vybudovat, pokud se do instituce dostávají noví vědečtí pracovníci po jednom, přičemž vzájemná motivace a pomoc často hrají zásadní roli pro kvalitu vědeckých výsledků i života pracovníků. Všichni kvalitní výzkumníci na VŠE by o sobě měli vědět a pravidelně se setkávat, ať již formálně či neformálně. Soutěživost a tlak na výsledky se ukazují jako produktivní pouze do určité úrovně tlaku.
- c. Kvalitnímu výzkumu stojí často v cestě hodně administrativních úloh, jako jsou členství v komisích, psaní různých zpráv, ale i vyplňování spousty formulářů nebo třeba zajišťování kompletních formálních podkladů pro vedení účetnictví příslušných grantů. Ulehčení administrativní zátěže prospívá výzkumu.
- d. Kromě administrativních úloh zabírá čas výuka, kdy se v současném systému VŠE významně nahlíží na kvantitu provedených výukových výkonů a výrazně méně na kvalitu výsledku – kvalitu absolventů. Při řešení významných grantů by se poměr rozsahu výuky měl automaticky uzpůsobit, k čemuž je nutné nastavit systémový přístup na úrovni celé fakulty. Výzkum by se měl přestat vnímat jako „něco navíc“ ke standardní pedagogické činnosti, ale jako na integrální součást.

Příloha č. 1

SWOT analýza VaV aktivit a potenciálu NF VŠE Praha

Silné stránky

- Vysoký počet akademických pracovníků řešících projekty GAČR, vč. zapojení zahraničních akademických pracovníků
- Zkušenosti s excelentním výzkumem (Q1, Q2)
- Laboratoř experimentální ekonomie (LEE)
- Akreditované PhD programy do roku 2029
- Akreditované habilitační a profesorské řízení
- Provádění hodnocení VaV činnosti kateder i akademických pracovníků
- Kvalitní publikační činnost řady akademických a vědeckých pracovníků (viz Ceny rektora VŠE, ocenění Hlávkovy nadace apod.)
- Etablovaná Research Seminar Series in Economics
- Know-how nabírání nových vědeckých pracovníků z mezinárodního trhu
- Spolupráce s FMV – Mezinárodní vědecké centrum

Zkušenosti v mezinárodních VaV aktivitách

- Navázána spolupráce s prestižními vysokoškolskými institucemi v zahraničí
- Dlouhodobá a stabilní spolupráce s řadou významných zahraničních profesorů
- Účast v projektech financovaných z Visegrádského fondu, smluvní výzkum pro potřeby Evropské komise.

Slabé stránky

- Rozdílná intenzita v publikační činnosti mezi akademickými pracovníky NF, kdy velká část pracovníků nevytváří adekvátní publikace (dlouhodobě je nutný důraz na sebeevaluaci)
- Omezená možnost motivace excelentního výzkumu na katedrách bez existující historie publikací
- Slabší aktivity v oblasti aplikovaného výzkumu (zejména TAČR)
- Slabá aktivita doktorandů na mezinárodních konferencích a nevyužívání potenciálu pro networking (ovlivněno networkingem školitelů)
- nevyužívá se institut Post-doktorandských pozic (tj. krátkodobé pracovní místo pro zlepšení CV)
- Nižší úspěšnost ukončeného doktorského studia

Slabé stránky ve vazbě na mezinárodní výzkum

- Zapojení do vědecko-výzkumné činnosti v prestižních mezinárodních grantech fakticky dlouhodobě chybí
- Nedostatečné administrativní zázemí pro řešení velkých VaV projektů v rámcových programech EU (např. Horizont Evropa)
- Jazykové dovednosti administrativních pracovníků fakult a dalších souvisejících útvarů - právní, personální (celouniverzitní problém).

Příležitosti

- Intenzivnější využití LEE pro aplikovaný výzkum
- Univerzitní podpora v rámci projektové kanceláře
- Potenciál PhD některých studijních programů v angličtině
- Rozšíření rozsahu témat disertačních prací ve vztahu ke spolupráci s aplikační sférou
- Možnost zapojení úspěšných absolventů PhD programů v činnosti NF, kteří však budou mít zkušenosti z externích institucí, ideálně v zahraničí
- Prohlubování spolupráce mezi katedrami a dalšími fakultami VŠE
- intenzivnější propagace výsledků VaV NF
- Otevřená výběrová řízení na všechny pozice, na výzkumné pozice mezinárodní výběrové řízení
- Intenzivnější využívání katalogu podpor
- Nová pozice pro podporu grantů – pomoc při jejich vyhledání, žádosti a administraci

Zapojení v mezinárodním výzkumu

- Horizon Widening (Twinning) 2021 – 2027, vč. dílčích podprogramů (např. Marie Skłodowska-Curie Individual Fellowships).
- Prosazovat a finančně podporovat excelenci ve výuce a výzkumu v oblasti studia EU, např. Program Jean Monnet

Hrozby

- Posilování tlaku na financování vysokých škol ve vazbě na intenzitu VaV a počet prestižních publikačních výstupů evidovaných WoS v decilovém rozpětí nebo Q1/Q2
- Pokračující nízká a nekonkurenceschopná úroveň stipendií pro PhD studenty
- Plánovaná změna VŠ zákona a změny ve financování doktorandů (riziko snížení počtu doktorandů na fakultě)
- Zesilující administrativní zátěž pro akademické i vědecké pracovníky v souvislosti s VaV aktivitami a příslušnými projekty
- Demotivace excelentních vědeckých pracovníků a jejich odchod
- Najímání vlastních absolventů bez výraznějších zkušeností mimo VŠE či v zahraničí (tzv. academic inbreeding)
- Zvyšování objemu výuky v češtině